

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za kraje bivše Avstro-Ogrske:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . . . K 60—	celo leto naprej . . . . . K 65—
pol leta . . . . . 30—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta . . . . . 15—	celo leto naprej . . . . . K 70—
na mesec 5-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Izpravitelje (spoda, priložje, levo). Kmalova ulica št. 5, telefon št. 99.

Izkušje vsak dan sveder, izvzemal nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljene prostoru in sicer 1 mm visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., tiskrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno **po nakazilu**. Na same pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna Tiskarna“ telefon št. 99.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:	
celo leto naprej . . . . . K 58—	četrt leta naprej . . . . . K 15—
pol leta . . . . . 29—	na mesec . . . . . K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se nevrčajo. Izpravitelje: Kmalova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 99.

Prestolni govor regenta Aleksandra.

Apel na Pravico.

Naš narodni program.

Današnja svečana seja Narodnega Predstavništva.

Dogodki v Ljubljani in v Zagrebu.

Službeni demanti o odločitvi v Parizu.

Prestolni govor.

GOSPODJE NARODNI PREDSTAVNIKI!

V imenu Njegovega Veličanstva našega kralja Petra I. pozdravljam Vas in u Vas ves naš narod, ki ga danes predstavljamo. Pozdravljam vse brate slavne imena: srbskega, hrvatskega, slovenskega.

Z vsemi Vami delim neomejeno radost, da nam je Najvišja Previdnost dovolila doživeti dan, ko se prvič v svojem dolgem zgodovinskem življenju vzpenjamo tudi v svoji zavesti do sreče, da započnemo v enem samem državnem zboru, v enem samem narodnem predstavništvu kot nezavisni gospodarji svoje usode s plemenitim sodelovanjem krone in naroda delo v dobrobit naše lepe ujedinjene domovine in vseh njenih sinov in hčera.

Vekove smo bili razjedinjeni, ali ne odtujeni; raztrgani za grobo silo ali pa z lokavostjo imperijev Rima in Bizanta, Dunaja in Carigrada, ampak nikdar zlomljeni v duši smo čuvali verno sporočilo naših pradedov. Na tej podlagi, izšli iz skupnega korena, smo preživeli veke v težki zgodovini, pod raznovrstnimi uplivi; razvijali smo se, kakorkoli smo se mogli, in razvijali smo svoje jedinstvene in svoje posebne lastnosti, toda vedno smo dobro pamtili in znali, da smo bratje in da smo jedno. Ko je napolnil srečni dan, da je sovražnika pobila Moja junaška vojska, ki je po svojem sestavu že takrat bila slika narodnega jedinstva, skupno s sijanimi armadami naših zaveznikov in da je na krvavem svetovnem bojišču sinila tudi nam zgodovinska pravica, takrat se kakor velikan od Alp, do Balkana dvigne narod s tremi imeni, a z jedno željo, jedno mislijo, jedno voljo.

Z zadovoljstvom in z zahvalo omenjamo tolmače te volje in izvršilce tega čina: odposlanstvo Narodnega Veča in odloke Vojvodinske Narodne Skupščine za naš narod v prejšnji avstro-ogrski monarhiji, Narodno Skupščino kraljevine Srbije in Veliko Narodno Skupščino kraljevine Crne Gore. Njihove odloke in Moj vladarski odziv so z neizmerno radostjo sprejeli Sarajevo kakor Beograd, Zagreb kakor Novi Sad, Ljubljana in Cetinje, Split in Skoplje.

A še z mnogo več nego radostjo. Našo slovo so dokazali mir in dostojanstvo prebivalstva za ves čas, od katerega naprej mi caruje svoboda do današnjega dne. Tako je to tudi moralo biti, četudi je naš narod moral in še mora IZDRŽATI TEŽKA IZKUSTVA, KER MU NA VEČ MESIŠH KOMAJ OD SOVRAŽNIKA OSVOBODJENI NARODNI TERITORIJ DRŽI DRUG TUJEC. Če bi to bilo drugače, bi se bili mi pokazali manj dostojne onih dragocenih žrtev, prinešenih na oltar Baskobanja in ujedinjenja.

Misel na te svete žrtve raj tudi nas in naše potomce spremlja pri vsakem delu in nas opominja, da ne krenemo nikdar s pravega pota. Ugasnili bodo vekovi in mi se ne bomo mogli odčisti čnim vojskami naših junakov in mučenikov, ki so padli v kraljevi Domovine in ki so ostvarili njene velike misli. Velike so in drage bile te žrtve.

Hvala in slava vsem znanim in neznanim, ki so zasuli s svojimi svetimi grobovi naša brda in doline in pokrili s svojimi kostmi morske globine in bojišče širom celega sveta. Oni bodo učili tudi najpозnejše naše vnuke, kako je treba služiti domovini in kako se utisne velika doba v spomin ljudstva. Zajedno s spominom na njih je zarezana v Moje srce misel na vojskovodje, oficirje in vojake, vse zavezniške sile na kopnem in morju na našem Iztoku; ti so s premagovanjem samega sebe prenašali vse napore, dokler niso zajedno z nami povrnilo svetu svobodo, ki je bila ogrožena za nje in za nas. Slava tudi nepreglednim armadam njihovih vojnih drugov, velikemu zavetju ljudskih pravic in svobode, ki so človeštvu zagotovila ogrožena prava neodvisnega življenja. Hvala vsem zavezniškim vladam in narodom, ki so viteško stopili z nami v to zavezniško borbo in v njej zmagali.

Osnovano se nadajam, ja bodo isto brigo, ki so jo zavezniki stalno izkazovali Moji hrabri vojski, pokazali tudi pri svojih odločbah in na mirovnem kongresu narodu in zemlji, ki je to vojsko vzgojila in jo pokazala takšno, kakoršna je. Ona ista neomajna vernost, ki nas je odlikovala v drugih izkušnjah in ki ni dopuščala, da nas svlada grenka sumnja in ledeni obup, mora biti jamstvo vsem, da bo v svojih pravičnih zahtevah uzadovoljena Kraljevina Srbob, Hrvatov in Slovencev na evropskem Iztoku vedno in jedini prvi čuvar interesov in načel pravice in svobode, ki so tako sveti velikim duhom zavezniških narodov.

In če smo tudi po uje linjenju majhni v razmerju z veličino naših velikih zaveznikov, verujemo, da se NE BO PO TEM RAZMERJU MERILA VELIKOST NAŠE PRAVICE. V tem uverjenju se upravičeno nadejamo, da se nam ne bo odmerilo ono, KAKOR SE JE PO NEKI ZMENOSTI ALI POD PRIPISKOM PROŠLOSTI ODLOČEVALO O NAS A BREZ NAS.

Mi ne iščemo od nikogar nikakršnih žrtev. Mi zahtevamo edino ono, kar bo prineslo dobro ne samo nam, nego tudi predstavnikom zvez okrog nas in kar bo nam in vsakemu drugemu privedlo mnogo gorja in bodočim pokolenjem mnogo izkustva. Mi se nadejamo, da bodo naše pleme ite zaveznike nam vodila samo načela, ki so jih v času, ko so se odločili za kongres, sami javno vnaprejšje proglašili in predpisali. Mi ne zahtevamo ničesar, kar ni pravica, ker ne zahtevamo ničesar kar bi nam bilo tuje. Mi hočemo, da se do-

pusiti našim bratom in drugemu prebivalstvu, ki živi zajedno z njimi v naši narodni hiši, da sami slobodno odločijo o svoji usodi.

Gospoda narodni predstavniki! Nadejam se, da bo tudi Narodno predstavništvo doprineslo, da se vprašanja naše bodočnosti razpravijo na velikem kongresu na korist naše narodne stvari.

Mnogi in težki zadatki stoje pred Vami, bodočnost pričakuje od Vas, da oprezno, ampak brez obotavljanja pripravljate in izgrajujete najpotrebnejše nam dele naše nove državne zgradbe; sedanjost nestrplivo gleda v Vas, da zalečite težke rane, ki jih je je neprijatelj zadal in da počnete kar najboljši skoraj in nevdružno z lomljenjem železnih okov, ki jih je tuji sistem že zapustil pri nas. Nadejam se, da boste v parlamentarnem soglasju z Mojo vladno službo in odlično svladali goleme težkoč, ki so se zvalile pred nas takoj pri vstopu v naše novo državno in narodno življenje. Nadejam se, da bo tudi v tem pogledu imelo Vaše delo velik pomen posebno ker bo v izobilju poslov, ki so doslej čakali na takšno Narodno predstavništvo.

Posebno naglašam nujnost potrebe, da se poljedelec po tisočletnem težkem životarenju oslobodi vezi, ki ga še sedaj delajo odvisnega od velikega lastnika zemlje, ki jopa on obdeluje, in da postane gospodar grude, ki jo kvasi s svojim znojem Bratstvo, ki nas spaja vse zajedno in družabna pravica, ki nas mora voditi, ter veliki državni interes, za katerega se moramo brigati, zahtevajo, da se te odločitve ne odlagajo. Tako isto, kakor je svobodni in gospodarsko samostalni seljak v Kraljevini Srbiji tako primerno razvil svojo društveno, vojaško in moralno silo, tako naj postane njegov brat širom celega kraljevstva v svoji sreči neomajni temelj, na katerem bo naša država brez škode pričakala in zvladala vsako burjo časa in dogodkov, ki bi jih doživela v bodočnosti.

V istem smislu je potrebno, da se dosednji plodovi notranjega razvoja, ki so Srbiji stekli zasluženi glas v cellem našem narodu, čim prej presadijo na vsa ostala državno oblast z Začasno Ustavo, po kateri bomo vladali in upravljali, dokler ne bo Velika Narodna Skupščina kot ustavotvorno telo izdelala končnih temeljnih zakonov našega Kraljevstva.

Briga za naše invalide in vojščake ne sme popustiti niti en hip ne pri Moji Vladi ne pri Vas, Tako sem prepričan.

Moja Vlada bo Vam, Gospoda poslanci, predložila v oceno in odobrenje tudi druge predloge, ki zahtevajo sedanjih trenutkih, da se proučijo in uzakonijo, da bi se zemlja prej ko mogoče vzdignila, obnovila in za gospodarstvo in kulturo osvobodila.

Današnja svečana otvoritev Narodnega predstavništva.

(Izvirno poročilo »Slov. Naroda«.)

Beograd, 16. marca.

Danes dopoldne se je vršila z velikim sijajem svečana otvoritev Narodnega Predstavništva. Mnogo tisočglava množica valovi že od zjutraj po širokih Terazijah in prireja prestolonasledniku regentu burne ovacije. Pred 10. uro so se napolnile vse ulice okrog parlamenta, v katerem so se zbrali poslanci v svečani in priprosti obleki.

Pred velikimi vratmi parlamenta stoji v polni paradi častna stotinja z godbo. Točno ob 11. se je pripeljal v dvorskem avtomobilu ministrski predsednik Stojan Protić v sedanji prestolonaslednikov stan po regenta, ki je brez obotavljanja zasedel avtomobil. Vozil je skoraj korakoma, spremljan in obkrožen od tisočglave množice z zastavami. Ob neprestanem vzklikanju množice se je sprevod pomikal proti Narodnemu Predstavništvu, na čelu je jezidila kraljevska garda na konjih, na to v avtomobilih dvorsko spremstvo, v odprtem vozu prestolonaslednik, ob njegovi strani ministrski predsednik, ob njegovih strani ministrski predsednik. Sprevod je zaključila garda na konjih. Množica je regenta neprestano pozdravljala s silnim navdušenjem in klicala regentu, narodnemu jedinstvu in zahtevala rešitve zasedenega ozemlja. Čim je dospel prestolonaslednikov voz pred parlament, je izkazala častna stotinja čast, godba zaigrala kraljevsko himno, »Lepa naša domovina« in »Naprej zastava Slave«. Pri vstopu je prestolonaslednika sprejel predsednik parlamenta poslanik Dražo Pavlović, v foajeu so ga sprejeli zbrani ministri Korošec, Ribarac, Tričković, Pribičević, Kramar, Korac, Kapetanović, Rašić, Davidović, Lukinić, Alaupović, Kruli, Ninčić. Vojaški spremljevalci prestolonaslednika so ostali izven parlamenta, kar znači povsem drug in ljudski duh, parlament brez uniform in orožja.

V dvorani parlamenta, okrašeni z zelenjem in narodnimi zastavami imena srbskega, hrvatskega in slovenskega, so zbrani poslanci; parlamentovi predsedniki in tajniki pa na estradi. S strehe vihra samo nova naša državna zastava SHS, trobojnica plavobelo-rudeča.

Ko se pojavi na vstopu v parlamentovo dvorano mlada energična postava regenta, zaorijo urnebesni pozdravi: Živjo naš regent! Živjo kraljevstvo Srbob, Hrvatov, Slovencev! Živjo kralj Peter! Slava domovini in narodu! Hočemo popolno ujedinjenje celega naroda! Globoko ganjen je odzdravljaj regent in stopil na estrado. Zavlada je grobno tišina, toliko v parlamentu, kakor pred njim, kjer so čakale množice naroda. Vsakdo se je zavedal, da preživlja historični čin, ko manifestirajo zastopniki naroda, državni ministri in naš kralj-regent prikrat za naše jedinstvo, našo svobodo, za trdnost naše države in za neokrnjenost naše domovine. Besede prvega prestolnega govora v naši državi so izraz volje celega naroda, v njih je označen v vsakem našem vprašanju s kratkimi besedami naš narodni program, v njih je tudi izražena naša narodna zahteva in naš apel na mirovni kongres, naš protest proti londonski krivici, Besede so umerjene, kakor morajo biti s takšnega mesta, ob taki priliki in na takšno adresu, toda one so polne odločnosti: Naš regent je govoril celemu svetu iz srca in v imenu celega naroda Slovencev, Hrvatov in Srbob. Ko je stopil na estrado, se je zbralo na njegovi desni predsedništvo parlamenta in na njegovi levi državni ministri. Ministrski predsednik mu je izročil tekst prestolnega govora, ki ga je regent prečit. z jasnim, zvoničkim glasom, ponovno prekinjen z burnimi klici pri-trjevanja, navdušenja in odločne volje, da moramo doseči to, kar je naša pravica.

Vsebinsko prestolnega govora prinašamo zgoraj. Po prestolnem govoru je regent zapustil parlament med ponovnimi vi-harnimi ovacijami poslancev in še posebno viharimi in navdušenimi manifestacijami množice.

Položaj v Parizu.

Ljubljana, 16. marca.

URADNO SE DANES RAZGLAŠA, DA VČERAJ OD LJUBLJANSKIH DNEVNIKOV SPREJETE VESTI V SMISLU, KAKOR DA JE V PARIZU ODLOČITEV ŽE PADLA, NI SO OD NOBENE STRANI POTRJEJE. ZLASTI JE DANES IZ BEOGRADA DOSPELA VEST, DA TUDI TAM V MINISTRSTVU ZUNANJIH ZADEV NI O KAKŠNI TAKŠNI RESITVI-SLUŽBENO NIČ ZNANEGA.

Manifestacije v Ljubljani. Uradnih vesti ni. Ne pre nagljite se!

Kot prvi in edini smo včeraj prinesli izvirno vest »Agence Centrale« v Švici, da so se člani Antante med seboj pomenili o razdelitvi in da so prisodili Italiji Trst, Gorico, Pulo in nekatere dalmatinske otoke ter da so odločili Reko za mednarodno prosto luko.

Kakor smo že včeraj izvajali na podlagi svojih izvirnih Reuterjevih vesti o preokretu držanja Italije napram Franciji in Nemčiji (ne pa napram Jugoslaviji), je zgorajšnja vest verjetna. Ne smemo pa pozabiti, da ta vest pomeni samo trenutni položaj, ki se lahko še vedno menja in tudi izboljša. Pretirani optimizem bi bil mišliti, da v kljub naši najsvetejši pravici dosežemo mejo, kakor si jo lahko mislimo in da rešimo Trst. To sicer ni izključeno pod gotovimi pogoji, toda kakor stoji stvari danes, to ni verjetno. Ne smemo se udajati obupu, ravno tako tudi ne smemo gojiti pretirane nade, ki vzbudijo razočaranje, kadar pridejo neugodne vesti.

Tudi ne smemo pozabiti, da se mora vsaka takšna važnejša vest, pa naj jo poroča sicer še tako zanesljiv vir, uradno potrditi. Dokler ne izjavi naša pariška delegacija, kaj smo dosegli in kaj smo izgubili, tako dolgo ni pravda izgubljenosti tudi ne na pol. Dokler traja borba, se zmaga nagiblje sem in tja in končni uspeh je odvisen od vporabe sredstev, ki so borilcem v tistem hipu na razpolago. Nahajamo se sredi razvoja.

Eno so nam te vesti pokazale: Beda stisnobilivsi oni, ki smo mislili, da nam samim ni treba ganiti niti prsta in da se nam ni treba pripravljati za nobeno eventualnost, ker nam bo itak g. Wilson prinesel vse kar želimo takorekoč na krožniku kakor nedeljsko pečenko. Ali se ne bomo nikdar odvadili svoje naivnosti?

Za sedaj mirno čakajmo razvoja. Mogoče prihodnji teden, mogoče še pozneje izvemo končno, pri čem da smo. Upoštevati moramo, da smo mi kakor Italija stranki, da ima Antanta interes, da se Italiji ne zameri absolutno in za vsako ceno in da bi radi sklenili z nami kompromis ali nam ga pa usilili. Kompromis pa pomeni, da se odredimo vsaj delu svojega.

MI SE ODREKLI NE BOMO. Ako nam pa s silo vzamejo, pridemo v nov

položaj, ali se moramo ukloniti ali pa najdemo en ali drugi način odpora. So tudi taki načini odpora, ki se jih boji ne samo Italija, ampak tudi cela Antanta kakor živega vraga.

Ta odpor je pa stvar bodočnosti in ne trenutnega razočaranja. Bog varuj, da bi naše današnje razpotoženje rodilo razven manifestacij na ulici ali kje drugje če tudi najmanjši napad na katerekoli četudi laškega zastopnika, ki bi se utegnil kedaj pojaviti na naših ulicah. Vedno in v vsakem slučaju, danes kakor jutri ali kedaj pozneje, moramo celenu svetu sicer kazati svojo voljo do odpora in svojo globoko in nepomirljivo žalost nad mogočimi izgubami, zajedno pa tudi svojo disciplino in politični razum: Z vsakim takšnim napadom bi lahko pokvarili v petih minutah vse, kar zgradi naša delegacija v petih dneh v Parizu s težkim trudom in v hudi diplomatski borbi. Mirno manifestiranje brez vsakega pogrdnega vzklika pa pokaže, da smo Jugoslovani bolj zreli, kakor sami člani Antante, in da smo nekaj vredni, če nas je tudi malo.

Tužne vesti o našem zunanjem položaju in o nenasitnem laškem imperijalizmu, ki nam grozi iztrgati najdražje dele naše zemlje, so povzročile danes dopolne v Ljubljani velike žalne manifestacije za naše Primorje in proti grabelživemu laškemu sosedu.

Okoli 11. ure se je zbralo dijaštvo in akademska Omladina pred pošto, od koder se je razvil sprevid manifestantov po mestu. Noseč narodne trobojnice z žalnimi trakci se je stalno naraščajoča množica manifestantov pomikala po Kongresnem trgu, Bregu, čez Stari trg in Mestni trg preko Jubilejnega mostu in St. Peterskega predmestja na Prešernov trg. Omladini se je pridružilo občinstvo brez razlike spola in stam. Množica je narasla na več tisoč glav in z burnimi vzkliki »Živelo naše Primorje! ven z našo pravico!« manifestirala za naše pravične zahteve. Ti vzkliki in naše narodne himne so se strnile v mogočen protest vsega v dno duše užaljenega naroda.

NE PRE NAGLITE SE.

Pri tem so pa nekateri nepremišljeni mladeniči v najbolj neprimernem hipu dali izraza svojim čutom, ne da bi pomislili, da utegne v ravno tem neprimernem hipu izraženo mnenje privatnika naši stvari samo škodovati in ne koristiti. Takšnih nediscipliniranih izrazov in nastopov ne moremo dovolj ostro obsoditi. Ponovno pozivljamo občinstvo naj ne kaže nestrpnosti, ker se stori vse, kar je mogoče, da se Antanti in tudi njeni tukaj se nahajajoči komisiji pri-

kaže položaj v primerni luči in bi vsako nepozvano sodelovanje množice moglo samo škodovati.

Najnovejša poročila.

Posebna brzolovna poročila »Slov. Naroda«.

ČASOPISNI GLASOVI O LAŠKEM MEMORANDU MIROVNI KONFERENCI

Geneve, 15. marca. Katoliški »Corriere d'Italia« imenuje laški memorandum svečan dokument in pravi, da ta dokument sicer še ne bo razorožil tistih jugoslovanskih prijateljev v Parizu in Londonu, ki bi radi izročili Jugoslovanom gospodarstvo nad Jadrantom toda vsem drugim bo v memorandumu dopadla — pravičnost laških zahtev!

Glavni nacionalistični organ »Idea Nazionale« pravi, da je laški memorandum dokument ponižnosti in odrekanja v nasprotju s postopanjem drugih držav. Laški reprezentanti morajo zastopati laške zahteve energično. Nobena diplomatska pretkanost in zlobna ideologija ne bo Italiji vzela njenega mesta pri — zopetni zgradbi sveta... Ravno tako pišejo tudi drugi listi. Očividno je laška vlada izdala listom parolo, da naj naglašajo laško zmernost.

NOVA LAŠKA SUMNICHENJA.

Lucerna, 15. marca. Činjenica, da je Herman Wendel imenovan za nemškega poslanika v Beogradu, je dala laškemu časopisju povod, da sumniči Jugoslovane tajnih zvez z Nemci. »Tribuna« pravi, da so Jugoslovani z Nemci sorodni. (Človek res ne ve ali bi se smejal ali jezil.)

Poročila ljubljanskega dopisnega urada.

AMERIKA NAČELOMA PROTI TAJNIM POGODBAM.

LDU. Budimpešta, 15. marca. (ČTU.) Brezlično se poroča iz Pariza: Vprašanje tajnih diplomatskih pogodb je povzročilo zadnje dni na pariški mirovni konferenci zopet nekako krizo. Poročilo angleškega komiteja z ozirom na Smyrno ni dovedlo do nobenega končnega sklepa o usodi tega mesta. Odločba v tem vprašanju se je morala prepustiti svetu desetorice. Del velesil se skl-

cuje na to, da so leta 1915. v Londonu sklenjene tajne pogodbe še v veljavi in da je treba glede grških zahtev nastopati v zmislu teh tajnih pogodb. Ameriški delegati pa so bili proti grškim zahtevam in menijo, da ni nobena kakršnakoli pogodba, ki je bila med vojno sklenjena, tudi sedaj še v veljavi.

WILSON IN MIROVNA POGAJANJA.

LDU. Pariz, 15. marca. (ČTU.) Včerajšnja posvetovanja Wilsonova so dokazala, da predsednik Zedinjenih držav doslej še ni odobril dogovorov, ki jih je mirovna konferenca sklenila za njegove odsotnosti. Predsednik kritično premotriva vse, kar se je med tem sklenilo. Dosedanji dogovori imajo nastopni uspeh: 1. Preprečitev združenja Nemške Avstrije z Nemčijo, 2. vprašanje porenske republike, 3. Nemčija mora plačati 40 milijard dolarjev vojne odškodnine, 4. stališče Poljske, ki prevzame dosedanje vloge Rusije na severovzhodnih mejah. — Splošno prevladuje uverjenje, da so ti dogovori, ki so se sprejeli za njegove odsotnosti, v nasprotju z njegovimi 14 točkami. Američanski pooblaščenca menijo, da se bo predsednik Wilson bavil tudi z vprašanjem tajnih dogovorov, zlasti s tajno pogodbo med Italijo in Francijo, po kateri dobi Italija Dalmacijo, Francija pa Sirijo. Govori se, da so porazgovori med Wilsonom, Lloyd Georgem in Clemenceaum zelo pripomogli do poravnave spornih vprašanj. Upati je, da bodo dne 25. t. m. Nemci že lahko sprejeli mirovno pogodbo. Prihodnji teden bo, kakor vse kaže, odločen.

LAŠKO POSTOPANJE.

Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 15. marca iz uradnega vira: Danes ob 9. dopoldne je prispel prvi živilski transport iz Trsta na postajo Podbrdo. Italijani niso avizirali jugoslovanskih železnic o prihodu vlaka. Kljub temu so že ob pol 10. stavili na razpolago potrebne lokomotive in osebje. Tedaj pa so Italijani izjavili, da ne dovolijo prevoza skozi bohinski predor, ker so živila naložena na italijanskih vagonih. To se je ponovilo, ko je ob 3. popoldne dospel drugi živilski vlak na postajo Podbrdo, namenjen za Čehoslovaško republiko. Nocoj so Italijani izjavili južni železnici v Ljubljani, da sploh ne dopuste vlakov po državnih železnicah in da jih bodo pošiljali čez Ljubljano.

Zaradi neprestano se menjajočih, stvarno neutemeljenih dispozij italijanskih oblasti vlada v jugoslovanskih krogih veliko ogorčenje, to pa tem bolj, ker so se Jugoslovani glede transportov iz Podbrda čez Jesenice v Nemško Avstrijo že dogovorili z Nemci, da bodo ti vlaki vozili izjemoma tudi ponoči skozi Karavanški predor in vojno zono na Koroškem.

DOGODKI V ZAGREBU. VES NAROD ČUTI JEDINSTVENO.

LDU. Zagreb, 15. marca. Danes zvečer se je po mestu razširila vest, da je že padla odločitev v jugoslovansko - italijanskem sporu in da smo izgubili vse po Italijanih zasedeno ozemlje razen Dalmacije. Prebivalstva se je polastilo radi tega veliko razburjenje. Po ulicah so se jele zbirati skupine, ki so živahno razpravljale o položaju. Sčasoma se je zbrala na glavnih ulicah, zlasti na llici več tisoč ljudi broječa množica, ki je manifestirala po mestu za popolno narodno ujedinenje in demonstrirala proti Italiji. Predstava v gledališču je bila v znak ogorčenja prekinjena. Vse gostilne in kavarne so takoj zaprli. Velik del demonstrantov je šel na Markov trg k banki palači. Tam so demonstrantje prepevali narodne pesmi in demonstrirali proti Italiji in proti imperialističnim tendencam na mirovnem kongresu. Oglasilo se je več govornikov, ki so pozivljali na neizprosni boji za naše unpravičene zahteve. Izpred banske palače so odšli demonstrantje na Jelačićev trg, kjer se je bila med tem zbrala velikanska množica. Tudi tukaj je nastopilo več govornikov, ki so vplivali na ljudstvo pomirjevalno, češ, da vest še ni potrjena. Izjavili so, da je naša stvar res v veliki nevarnosti, da pa ne bomo odnehali zahtevati, kar je našega. Niti en del slovenskega ali hrvatskega ozemlja ne sme pripasti samogoltnemu sovražniku. Pozivljali so ljudstvo, naj se zbere jutri pred bansko palačo, da zahteva od bana pojasnilo, koliko je resnice na teh vesteh in v koliko je naša domovina v nevarnosti. Manifestacije so se nadaljevale pozno v noč. Mir in red se ni kalil. Tudi iz drugih krajev Hrvatske poročajo o velikem ogorčenju, ki je nastalo zaradi došlih poročil glede usode naših pokrajin.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.